

IZ NAŠIH MLJEKARA

Dragutin Franulić, Dubrava
Pogon Zagrebačke mljekare, Zagreb

PUŠTENA JE JOŠ JEDNA MLJEKARA U POGON

Dana 12. VII. 1959. započeo je svoj probni rad novosagrađeni pogon Zagrebačke mljekare Zagreb, u Dubravi kod Gradeca, s kapacitetom od cca 10.000 lit. preradbe i konzuma na dan. Njezinu su izgradnju pozdravili proizvođači ovog kraja, jer su s njom dobili ustanovu, prijeko potrebnu za ovaj kraj, kojemu je zbog prilično nerazvijenih komunikacija bio otežan plasman njegovih proizvoda.

Mljekarstvo je u ovome kraju bilo prilično zapostavljeno i nema svoje tradicije. S ozbiljnim otkupom počela je Zagrebačka mljekara tek god. 1948. u jednoj privatnoj zgradi u vrlo lošim higijenskim prilikama. Otkupne količine mlijeka za pojedine godine iznosile su:

Novi pogon Zagrebačke mljekare u Dubravi
(Foto: »Mijacek« — Dubrava kraj Gradeca)

1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958
360.500	496.700	316.700	285.500	963.700	1,497.100	1,045.500

Odavle se vidi, da su se tek god. 1956. počele otkupljivati veće količine mlijeka, koje stara mljekara nije bila kadra primiti, tako da su iz tehničkih razloga prilične količine god. 1957. ostale neotkupljene. Uviđevši potrebe, tehničke i sanitarne, Zagrebačka mljekara započela je god. 1957. graditi modernu mljekaru, a dovršila ju je 12. VII. 1959.

Mljekara radi još s umanjenim kapacitetom od cca 50%, a jedan od bitnih razloga je taj, što na području djelovanja mljekare, u našem selu nema još planske proizvodnje mlijeka, t. j. naš proizvođač svejednako još smatra, da je mlijeko nuzgredni produkt, a krave drži uglavnom radi gnoja i upotrebe za rad, mlijeko pak služi mu za reprodukciju i lične potrebe, a za prodaju samo ako što preostane. Od sveukupnog broja proizvođača prodavalo je u mljekaru:

do 5 lit.
36%

od 5 do 10 lit.
43%

od 10 do 20 lit.
18%

preko 20 lit.
3%

Kako se odavle vidi, broj proizvođača, koji su predavali veće količine, bio je vrlo malen, a najviše ih je zastupljeno sa srednjom litražom.

Naše krave na selu prepuštene su stihijskoj prehrani, a dolaze tek na treće mjesto. Najvažnija je prehrana konja, pa bikova za tov.

Naše livade osim toga oskudijevaju plemenitim travama.

Naša stoka u proljetnim mjesecima, a i zimi tako oslabi, da ne može proizvoditi mlijeko, nego svu kaloričnu vrijednost hrane upotrebljava za sticanje kondicije, izgubljene u zimi i ranom proljeću, lošom ishranom, pa odatle i potječu tako velike oscilacije u otkupu mlijeka, odnosno njegove proizvodnje u zimi i ljeti.

Na našim poljima propada ogromna količina stočne krme, koja bi se vrlo lako, a i uz malo troškova mogla silirati. Naše poljoprivredne zadruge mogle bi tu odigrati veliku ulogu sa svojom savjetodavnom službom, a i materijalno u obliku kredita za gradnju silosa, jer primaju lijepe svote novaca u obliku marže, pa bi taj novac bio vrlo dobro uložen.

Da se vidi, kako si naš proizvođač može s povećanom proizvodnjom i predajom mlijeka u mljekaru osigurati lijep godišnji prihod, navest ću samo ovaj primjer:

Vuščić Ljudevit iz sela Kostanja, općina Dubrava kod Gradeca, ima 4 krave. God. 1958. predao je 12.000 litara mlijeka s prosječnom masnoćom od 3,6% i za to mlijeko primio oko 280.000 dinara.

Naši gradovi svaki dan troše sve više mlijeka i mliječnih proizvoda, koje ćemo mi iz sela moći podmiriti samo povećanom proizvodnjom mlijeka. Na taj način znatno ćemo smanjiti proizvodne i preradbene troškove mlijeka po 1 litri, a u vezi s time bit će i prodajna cijena manja.

Z A N A Š E S E L O

SUZBIJANJE ŽIVOTINJSKIH NAMETNIKA — PARAZITA

U prošlom sam članku naveo koje sve štete uzrokuju mnogobrojni nametnici na domaćoj stoci, te da je radi sprečavanja tih golemih šteta potrebno suzbijati širenje nametnika.

Prije samog antiparazitarnog postupka treba se stručnjak odlučiti za lijek, t. j. uzeti onaj, koji će uz najbolji uspjeh po nametnike najmanje oštetiti životinju nosioca. Zatim mora biti svjestan, da će uspjeh liječenja zavisiti: 1. o pravom sredstvu, 2. o tome, kada se počne liječiti, 3. o odgovarajućoj pripremi životinje, 4. o pravom načinu primjene lijeka, a zatim 5. o odgovarajućem postupku poslije liječenja kao i konačno o mjerama sprečavanja t. zv. profilaksi. Na ovo se točno ne ćemo moći ovdje detaljno osvrnuti, nego jedino u najbitnijim crtama i to zbog toga, da bi postao stočaru razumljiviji postupak stručnjaka.

Da će uspjeh liječenja zavisiti o izboru pravog sredstva, uvidjet ćemo, ako se podsjetimo da ima mnogo vrsti parazita, koji nisu svi jednako osjetljivi na stanoviti lijek, nadalje da se paraziti nalaze u različitim vrstama životi-